

BLÄNDAREN

Kalendern

Deadline för februarinumret är 15/2

Årsmöte 25/1 kl 18.00 på ABF Midgårdsgatan

.....

Nu är det mycket på gång! Boken är så gott som färdig, bara sista redigeringarna återstår.

Rifo ligger närmast i tiden, lämna in påsiktsbilder på årsmötet 25/1. Regler hittar ni längre fram i tidningen.

Difo får ni information om i nästa nummer, men börja gärna göra ett urval. Ni ska väl vara med när det är vi själva som arrangerar! Den 26 april går det av stapeln!

.....

Hjärtligt välkomna!

Nya medlemmar

Mikael Silfver
Jarl Månsson

Apropå nya medlemmar, nu är det nytt år och nya medlemsavgifter!

Glöm inte att betala in för 2015! Avgiften är 200 kr för vuxna, 100 kr för studerande och pensionärer samt 300 kr för familj.

Sätt in pengarna på klubbens Nordea konto 35 96 64-0 och glöm inte att skriva vem du är!

Ordföranden har ordet

Nytt år och nya fotoprojekt. Nu har vi äntligen fotat klart för boken. Nu har vi bara tryckningen kvar. Då kan man hoppas att det finns många som är intresserade att köpa vår bok. Folk i förskingringen, i Jämtland, i Östersund och också andra fotoklubbar och fotointresserade. Vi får tillsammans se till att prata för och sälja boken "365 dagar i Östersunds kommun".

Under det kommande året är vi ju tillbaka till fototävlandet i klubben. Vi har ett nytt tävlingskoncept, "tävlingsregler". Första inlämningen av bilder blir till vårt februarimöte, så ut och fota eller se efter om ni inte har några nytagna bilder som ni vill få bedömda. Vi har då en domare som bedömer och tar ut 10 bilder i varje

klass till visning plus att det finns kommentarer till bilderna.

Vi kommer också att ha Difo, distriktets fototävling "utställning" här hos oss så jag ser gärna att vi har många bilder med. Detta blir då på vårt aprilmöte.

Så nu är det tillbaka i gamla/nya fotospår och full fart på kreativiteten får jag hoppas. Dessutom så planerar vi in en fotoutflykt tillsammans under maj/juni. Kom med förslag.

Vi träffas på Klubbens årsmöte söndagen den 25 januari kl 18.00 i ABF:s lokaler som vanligt.

PS! klubben bjuder på fika.

Våra klubbävlingar 2015

Förslaget till nya tävlingsbestämmelser, som publicerades i förra Bländaren, antogs på medlemsmötet den 30 november.

Detta innebär att vi under 2015 kommer att ha fyra tävlingstillfällen. Vi tävlar i två klasser, påsiktsbilder och digitala bilder. Varje medlem får lämna in tre bilder i varje klass vid varje tillfälle. Juryn tar ut och kommenterar tio bilder i varje klass för visning utan inbördes rangordning. Uttagna påsiktsbilder ställs ut på ABF och de digitala bilderna visas på hemsidan. Målet för tävlandet blir alltså att få sina bilder uttagna för visning d v s att vara bland de tio bästa.

Kalender

- 1:a tävlingen: Inlämning månadsmötet i februari, redovisning på marsmötet.
- 2:a tävlingen: Inlämning månadsmötet i april, redovisning på majmötet.
- 3:e tävlingen: Inlämning månadsmötet i augusti, redovisning på septembermötet.
- 4:e tävlingen: Inlämning månadsmötet i oktober, redovisning på novembermötet.

Teman

Två av tävlingarna har särskilda teman som skall följas.

2:a tävlingen med inlämning i april har fått temat: **Glädje**

4:e tävlingen med inlämning i oktober har fått temat: **Rörelse**

Allmän info

Utställningsbilder

Nu är det dags för flera bilder till fiket på ABF. De som vi haft i lager är slut, så nu vill vi ha in en ny uppsättning för visning. Ta med er så vi klarar oss en tid framåt. Som ni redan vet, så är det måttet 30 x 40 cm med passepartout som gäller, för montering i våra ramar.

OBS! Försök montera bilden direkt på passepartouten, så att vi kan ta bort bakstycket om bilden ska monteras i de tunnare ramarna som vi har. Eller leverera utan bakstycke.

Vi tycker att det vore extra kul med bilder från alla våra nya medlemmar, men givetvis mottages alla bidrag med tacksamhet. Även större bilder som är monterade i passepartout eller på kapaskiva tas emot som kan ställas på hyllorna. Ju fler bilder vi får in, desto oftare kan vi byta = fler kronor i klubbkassan, genom bidrag från ABF. Leta i arkivet eller kom med nytagna bilder, allt mottages tacksamt. Ta med er när ni kommer på årsmötet, och om ni inte kommer dit åk till Reinart på Brunflovägen 66 och lämna bilderna där

Uthyrning

Det finns dia/filmskanner att hyra. Pris 500:- kr i depositionsavgift och 50:- kr i hyra för två veckor. Depositionsavgiften får ni tillbaka om skannern återlämnas oskadd och felfri.

Skärmkalibrator

pris 200:- kr som ni får tillbaka vid återlämnandet om den återlämnas oskadd och felfri. Hyrtid en vecka.

Bakgrundsstativ

för porträtt och produktfotografering. En stor 3 x 3 m stativ med blå duk, men man kan även använda presenningar, lakan mm som bakgrunder på den. Samt en före detta silverfärgad filmduk med stativ, bra för porträtt storlek ca 175 x 175 cm. Bakgrunderna är privata men uthyres till behövande för 150 kr per gång. Hyrtid får diskuteras vid varje tillfälle.

Sensorrengörare

Vi har även en rengöringspensel för sensorer, så att ni kan få hjälp att rengöra den om det är någon smuts som inte vill försvinna med kamerans egen rengörare. Kontakta Thomas Karlsson för att få hjälp. Kom ihåg att batteriet måste vara fulladdat vid rengöringen.

Utskrifter

Vi har möjlighet att hjälpa er med utskrifter till utställningar tävlingar eller vad ni nu vill göra med dem. Storlekar från 10 x 15 cm till A3+ som är 33 x 48 cm på vår Canonskrivare. Även större bilder kan skrivas ut under vissa omständigheter på vår stora hp skrivare upp till 60 x 90 cm. All försäljning av utskrifter och kapaplattor sker mot kontant betalning. Ni tycker säkert att vi är dyra på utskrifterna, men vi kan inte hålla samma priser som på Internet. Eftersom vi gör små inköp så blir priserna högre, och fraktkostnaderna större per enhet, och vi måste försöka få tillbaka de utlägg som blir så att klubben inte går i konkurs. För utskrifter och plattor kontakta Reinart P eller Thomas K och avtala tid för utskrifter.

Prislista

Fotoutskrifter

10 x 15 cm 6 kr/st

A4 25 kr /st

A3 50 kr/st

A3+ 60 kr/st (för tillfället endast matt)

40 x 60 cm 100 kr/st

60 x 90 cm 200 kr/st

Kapaskiva förkliträdd på en sida vit.

A3 vit 30 kr/st (29,7 x 42 cm)

A3 svart 36 kr/st

A2 65 kr/st (50 x 70 cm)

Inbjudan till

Riksfotoutställningen 2015

Medlemmarna i Riksförbundet Svensk Fotografi, Sveriges Fotoklubbar (RSF), inbjuds att sända fotografiska bilder till årets Riksfotoutställning. Vår målsättning är att genom årliga utställningar stimulera och inspirera medlemmarna till fortsatt utveckling och förnyelse av svensk fotografi.

Bilderna bör vara **nytagna**, motivområdet är fritt och de får inte ha blivit prisbelönta eller uttagna för visning vid tidigare utställningar eller salonger inom RSF. Samma bild får inte skickas in till flera grupper samma år. Utställningen har vernissage vid Riksfoto-dagarna i maj.

A - Kollektion 3-5 påsiktssbilder

Svartvita bilder och färgbilder kan blandas. Varje fotograf får delta med en kollektion. Bildernas skall vara monterade och största format inkl. ev. passepartout är 30x42 cm som motsvarar A3.

B - Kollektion 3-5 digitalbilder

Svartvita bilder och färgbilder kan blandas. Varje fotograf får delta med en kollektion. Bildfilerna ska ha formatet jpg, med längsta sida max 2000 pixlar och storleken ska vara max 1500 kB.

C - Enstaka påsiktssbild

Enstaka påsiktssbilder i svartvitt och/eller färg. Varje fotograf får delta med max 4 bilder. Bildernas skall vara monterade och största format inkl. ev. passepartout är 30x42 cm som motsvarar A3.

D- Enstaka digitalbild

Enstaka digitala bilder i svartvitt och/eller färg. Varje fotograf får delta med max 4 digitala bilder. Bildfilerna ska ha formatet jpg, med längsta sida max 2000 pixlar och storleken ska vara max 1500 kB.

Märkning av påsiktssbilder

Varje bild märks på baksidan med fotografens namn, adress, telefon och klubbtilhörighet eller uppgift om enskilt medlemskap i RSF. Eventuell bildtitel och ordningsföljd inom kollektion anges också.

Uppladdning av digitala visningsbilder i påsikt

Fotografer som deltar med påsiktssbild(er) ska även ladda upp motsvarande visningsbild(er) digitalt och dessa kommer att användas vid juryns redovisning.

Registrering och uppladdning

Fotografer registrerar sitt deltagande och laddar upp bilder digitalt via webbadressen nedan. Där finns också alla instruktioner.

<http://rsf-fotoklubbar.org/laddaupp/>

Returning

Bilderna returneras så snart RSF valt och hanterat bilderna för publicering och programverksamhet. Dock senast 30 november 2015.

Särskilda bestämmelser

RSF äger rätt att fritt välja ut bilder för publicering i pressen, vår hemsida, årsbok, internationellt bildutbyte och visningsprogram samt att offentligt visa bilderna utan ersättning.

RSF eller av RSF utsedd klubb kommer att hantera de insända bilderna med största omsorg, men kan inte ekonomiskt ansvara för eventuella skador eller förluster.

Jury / Utmärkelse

För alla fyra grupper kommer kvalificerad jury att utses. Respektive jury kan utdela medaljer i guld, silver och brons samt diplom i varje grupp. Juryn kan också ta ut ett antal bilder eller kollektioner för visning. "Årets fotograf" och "Årets fotoklubb" kommer att utses.

Juryns urval och beslut kan inte överklagas.

Avgifter och försändelse

Alla påsiktssbilder till Riksfotoutställningen skall sändas klubbvis. Deltagaravgiften skall betalas klubbvis. Enskilda medlemmar i RSF sänder bilder och avgift enskilt.

Deltagaravgiften är **80 kronor** per grupp och deltagare och sätts in på RSF:s plusgiro **4 45 17-1**. I meddelande till mottagaren skall ordet "**Riksfotoutställningen**" framgå, liksom klubbens namn och antalet deltagare i respektive grupp.

Försändelsen emballeras väl i emballage som också tål retursändandet och sänds till:

Riksfotoutställningen 2015

Kenneth Håkansson
Fugavägen 16
245 42 Staffanstorps
(Tfn 046 - 25 34 47)

Datum

- Sista datum att ladda upp respektive posta bilder är den 31 januari.
- Sista datum för inbetalning av deltagaravgifter är den 7 februari.

Jag hade ju bokat in mig som fotograf för fotoboken "365.dagar i" Jag hade tänkt ta några foton av Jämtlands äldsta flygföretag

Jämtlads Aero med nuvarande ägaren Curt Sillström. Lite nervöst var det innan jag visste hur flygvädet skulle vara. Nu blev det ju helt ok.

även om vi fick trixa lite mellan en del dimbankar. Fotograferandet lyckades och jag fick med ett foto i fotoboken.

Det blir ju ett lite annorlunda perspektiv och fotovinklar när man får möjlighet att fota från en helikopter. Jag visar några bilder här från den turen. Flygningen skedde den 13/12 2014, alltså på Luciadagen.

Flygvädet kan bjuda på snabba förändringar. Här en dimbank som vi var tvungna att flyga runt.

Fantastisk roligt, men visst krävs det koncentration. Här har vi precis kommit fram i solen efter att ha rundat en dimbank.

Sunne kyrkoruin till vänster i bild, Andersön, Isön och Norderön i horisonten. Här kan man se hur isen håller på att lägga sig.

Helikopterperspektivet ger en möjlighet att överblicka ett "reservdelslager" i Mariebytrakten.

Verkö slott med sin nya utbyggnad av sol- och serveringsdäck.

Hundar

Varför fotografera hundar? Elliott Erwitt, som bland mycket annat har gett ut boken Dog Dogs med 500 bilder på hundar, svarade så här på den frågan: "Dogs are expressive; they are everywhere; they are sympathetic. And they don't ask for prints."

Här är några av min blygsamma försök i samma genre.

Badhund

Naturligtvis måste man hälsa på varandra när man möts.

Uppmärksamma på vad husse gör.....

men oops vad hände där borta!

Vi får hålla koll på läget medan hon pratar i telefonen

Du fotografen, du har ett mycket bättre motiv där borta.

Hur lång tid kan en människa egentligen tillbringa i en affär?

Ja ja här får man bära och slita medan andra bara lutar sig

Vi får väl stanna här en stund tills hon har pratat färdigt

Till sist, bilden jag fick med i årsboken.

Text och foto: Leif Pettersson

365 dagar i Östersunds kommun

Nu är projektet 365 dagar i Östersunds kommun slut. Det är med en suck av lättnad som vi nu kan lägga detta till handlingarna och vänta på resultatet – boken.

Vi gick in i detta med öppna ögon och kände en stor entusiasm och trodde att det skulle vara stort intresse att delta med bilder till en relativt unik bok. Det var inte alls så lätt som vi hade trott, eftersom gensvaret från medlemmarna inte var så stort som vi hade hoppats på. Alltnog så har det hela nu genomförts och boken skall inom det snaraste tryckas.

Vad kan vi dra för lärdomar av detta?

När man startar så stora projekt måste förberedelsetiden vara lite längre.

Tydligt vem som gör vad

Viktigt att styrelsen är en stark kraft att delta i projektet – kontinuerligt

Att vid urvalet av bilder är det inte alltid diagonaler och gyllene snitt som avgör utan vad tror vi att de som skall köpa boken är intresserade av.

Att de som väljer bilderna måste se till händelser som händer i kommunen och som också har visst historiskt värde kommer med.

För oss som aktivt deltagit i nästan alla tisdagsmöten har det varit både spännande och intressant att höra hur urvalsgrupperna resonerat kring urvalet av bilder.

Jag tror också att många har fått en ny dimension i sitt fotograferande – det gäller att hitta lösningar på problem kring de motiv man vill ha med.

Som slutkläm är jag helt övertygad om att alla som deltagit upplever att man lärt sig något, blivit en bättre fotograf och kanske lärt sig att se på bilder på ett annat sätt. Detta var ett av huvudsyftena – förutom att ge ut en bok av ett unik slag.

Jag tar mig också friheten att presentera några bilder som ej kom med. Jag gör det med datum, titel och fotograf.

Dessa urval är mina helt egna där jag vill spegla bredden på de bilder som tagits. Ingen av bilderna finns med i boken

Kjell Svantesson

14-01-08 Det svarta fåret leder.. Elisabet Edlund

14-01-09 Höghuset på Fagerbacken Kjella Jonsson

14-01-31 Isskulpturer i motljus
Orvar Dahlberg

14-03-30 På rad Håkan Fagerström

14-02-08 Medvinden Patrik Modén

14-07-19 Länstidningen firar jubileum i Badhusparken Orvar Dahlberg

14-03-09 Lilla Vasaloppet Spikbodarna - på väg mot mål Lennart Ledin

14-08-27 Tågresenärens första bild av Östersund
Kerstin Andersson

14-11-30 Jamtli Julbocksutställning
Halmbock Lennart Ledin

2014-02-12 Törners semlor Marianne Persson

14-10-06 Svensk Formvecka invigs,
Pop Up Shop i varuhuset Kärnan
Inga-Lill Fredriksson

14-12-02 Moonwalk Leif Pettersson

14-12-10 Älg Torvalla Jonas Westling

ATT ÖPPNA RAW-FILER I UTFORSKAREN

Om du inte kan se dina Råfiler* (RAW på engelska) eller du inte kan läsa Metadata** från dessa i Windows 7, så är det dags för en uppdatering! Detta kan gälla Utforskaren eller Windows Fotovisare.

En liten bakgrund till detta är att det hela tiden kommer nya format på Råfiler. Detta beror på att nya fotosensorer och nya kameramodeller tas fram. Varje kameramärke har också sina egna format.

Eftersom det hela tiden kommer nya Råformat så vill inte tillverkaren av dessa program (Microsoft i detta fall) hela tiden uppdatera dessa. Därför har man istället en möjlighet att lägga till standardiserade definitioner hur dessa Råfiler skall läsas till programmet, dessa kallas KODEK (CODEC på engelska) för koda och dekode.

Microsoft har under 2014 tagit fram en uppdatering av KODEK. Den innehåller uppdatering av en massa kameramodeller från de flesta tillverkare. Du hittar den på följande länk:

<http://www.microsoft.com/sv-SE/download/details.aspx?id=26829>

Du kan också Googla fram denna länk genom att skriva "Kan inte visa RAW filer i Windows 7".

På denna sida så har du information om vilka kameramodeller som finns med. Du klickar på knappen "Ladda ned" för att spara och installera programmet. Följ bara instruktionerna du får på skärmen. Vänta på att installationen är klar. När du har startat om PC så är det klart att använda detta.

Välj språk: Svenska

Skulle du ha en kameramodell som inte finns med i detta så kan du kolla på tillverkarens hemsida efter Kodek (Codec) filer.

FÖRKLARINGAR

/* Råfilen (RAW) innehåller bildinformation från bildsensorn om aktuellt bild. Dessutom kan t.ex. inställningar som vitbalans, färgmättnad, kontrast och skärpa sparas. Filen innehåller också Metadata information, se nedan.

** Metadata från kameran kan t.ex. vara tidpunkt och plats (GPS) för bilden. Men även bländare, tid, ASA tal, brännvidd, storlek på bilden o.s.v. Egna data som copyright information kan också finnas med från kameran. I Utforskaren så kan du läsa denna information genom att högerklicka på bilden och välja Egenskaper och sedan fliken Information.

© Björn Nilsson 2015

Karolinervinter på Jamtli

Karolinervinter var en upplevelsedag på Jamtli om karolinerna och deras tid. Bl a demonstrerades en strid mellan karoliner och dansk-norsk trupp. Här följer några bilder från den striden. Förebilden var Armfeldts fälttåg vintern 1718-19 och vädrets makter bidrog till inramningen till händelserna med snöfall.

Truppen har ställt upp och gjort sig redo för strid. Att "hålla linjen" och inte falla ur den och skapa oreda var en viktig del i karolinernas taktik.

I karolinernas taktik ingick också att hålla inne med eldgivningen så länge som möjligt. Man skulle vänta tills "man såg det vita i fiendens ögon". Då skulle första salvan avlossas. Oftast var man då så nära att man inte hann ladda om. Att ladda en musköt tog 2-3 minuter. Det som följde blev därför ett anfall med blanka vapen

Framåt!!! (Något annat alternativ fanns inte. Den som inte följde med straffades hårt)

Den här gången var det inte så farligt. Efter "striden" kunde alla ställa upp sig och ta emot publikens applåder. Lägg märke till de två damerna längst till vänster. De representerade den ofta förbisedda men ack så viktiga trossen.

Vi fick också se (och höra) när man sköt med en kanon från karolinertiden. Det fanns anledning för soldaterna att hålla för öronen!

Text och foto Leif Pettersson

En bild tre varianter

Här tänkte jag visa tre olika sätt att presentera en bild.

Bilden är från arrangementet Karolinervinter på Jamtli där man bl a iscensatte en strid från 1719 mellan karoliner och dansk-norsk trupp.

Först en i princip oredigerad variant, med bara lite *Klarhet* pålagt. +20

Samma bild men redigerad i Silver Efex Pro 2 med förvalet Antique Plate II.

Detta för att åstadkomma ett gammaldags utseende på bilden som anknyter till innehållet.

(Att Armfeldts fälttåg i Norge gjordes drygt 100 år innan fotografien uppfanns behöver vi ju inte bry oss om eller hur?)

Här har vi en modernare teknik att illustrera krig och liknande. Bleach by-pass, en ursprungligen analog teknik som man nu kan efterlikna digitalt. Användes bl a i TV serien Band of Brothers.

Jag har använt en förinställning i Lightroom som heter *Hoppa över blekning*. Sedan har jag ökat kontrasten och lagt på en liten vinjettering.

Atacamaöknen, Chile 2013.

Den sista utflykten blev en fantastisk biltur längs en mycket "hög" väg, som går till Argentina och Bolivia. Gränsen mellan Chile och Bolivia går rakt genom båda vulkanernas topp (vulkanerna på bilden) och några km efter den andra vulkanen går vägen till Bolivia. Det finns alltså ett treriksröse mellan Chile, Argentina och Bolivia strax bortom den andra vulkanen.

År 2001

Egentligen hade jag tänkt på denna biltur ända sedan vi var här 2001. Den gången skulle vi försöka cykla ända upp till foten av Licancábur-vulkanen. Vi ville testa hur långt upp vi skulle orka eller hinna. Det var vår sista dag i San Pedro och vi hyrde cyklar alldeles utanför hotellet. Vi ville gärna se denna mäktiga vulkan på närmare håll. Det såg lockande ut att försöka att cykla upp så långt som möjligt på vägen som passerar vid vulkanernas fot och som sedan går mot Bolivia och Argentina. Tyvärr hade vi bara 4 timmar att spendera på detta cykeläventyr och det var naturligtvis alldeles för lite. Vi hade nämligen bokat och betalt biljetter till nattbussen till Arica och den tiden måste vi ju passa. Vulkanen bakom Licancábur heter Cerro Toco.

Här är en bild från 2001 när vi försöker cykla till vulkanens fot. Från långt håll, från stan, såg backen inte ut att vara några som helst svårigheter, men det blev en jobbig stigning. Den första halvtimman var det slätcykling fram till backens början, så det var ju lätt. Därefter två timmars uppförskörning och så en timma tillbaka. Vi tog en kilometer i taget. När den var avklarad siktade vi på en till osv. Det går lättare mentalt om man delar den stora backen i en massa små. Vi visste att enda chansen att komma någon vart, med tanke på höjden, var att ta det MYCKET lugnt. Ingen backe är värre än vad man själv gör den till, men nu var vi på ganska hög höjd. Denna stigning hade varit jobbig vid havets nivå. När vi insåg att vi måste vända utan att nå helt fram satte vi oss högt där uppe och fikade och njöt. Vi vände på 3250 meters höjd, väldigt långt från Licancábur's fot. Tyvärr hade vi för kort tid och vi hade behövt hela dagen eller åtminstone ytterligare 3-4 timmar och en massa mer mat och vatten. Mycket mat och vatten är A och O om man skall fixa en så'n backe.

År 2013

Det som hände 2001 hade jag fortfarande inte helt smält utan det fanns kvar i min skalle. Jag ville absolut åka upp den backe som vi inte hann med förra gången. Nu hade vi ju bil, så det var inga problem.

På vägen från stan kunde vi stanna och fota lamadjur. De är tamdjur, rörde sig helt fritt utan några som helst stängsel.

Här har vi nått till den punkt där backen planar ut och det börjar gå utför igen. Det var väl ungefär hit vi hade hoppats att nå med cykel 2001, men så här efteråt vet jag att vi hade behövt ett antal timmar till. Här är vi ca 4500 m.ö.h. Cerro Toco närmast och Volcán Licancábur bakom till vänster. Vad jag inte visste den gången var att det är cirka 2000 höjdmeter från stan och dit upp som vi hade tänkt cykla! Uppförsbacken är dessutom 40 km lång! Med facit i hand var ju projektet döfött med den korta tid vi hade till förfogande. Men jag skall villigt erkänna att det hade varit BETYDLIGT roligare att knäcka backen med egen muskelkraft.

Nu hade vi kommit upp på de riktigt höga höjderna. Vi kunde tydligt känna att bilmotorn inte alls var lika stark längre i den allt tunnare luften. Ett exempel var när vi skulle starta i en brant uppförsbacke ville jag varva ut lite på ettans växel så att det inte blev för tungt när tvåan kom in. Det gick inte alls att varva så jag måste lägga in tvåan långt innan vi hade fått lite initialfart. Jag skulle tro att motorns maxvarvtal endast var 50% när vi kom upp till vår maxhöjd. Själva hade vi faktiskt inga problem med höjden mer än att vi måste ta något eller några extra djupa andetag då och då. Jag tror faktiskt att motorn mår sämre än vi.

I alla fall kunde jag se på höjdmätaren att vi närmade oss 4700 m.ö.h. Hurra hurra sa jag till mig själv. Detta innebar nytt höjdreord. Vi stannade bilen där höjdmätaren visade nästan 4700 m och gick uppför sluttningen tills mätaren visade jämt 4700. Där stannade vi och dokumenterade.

Vi "skrev" höjden med stenar och satt och betraktade läget. Så här högt hade vi aldrig tidigare varit.

I Chile och Argentina finns väldigt många berg i Anderna som kallas "de sju färgernas berg" och liknande. Här har vi ju en kurva som har ganska många färger, kanske sex färger. Jag döper härmed kurvan till "La curva de seis colores".

Vi körde vidare och vi tänkte att vi kanske vänder snart. Vägen här är helt enkelt kanonbra, en ganska nybyggd asfaltväg som dessutom är ganska bred. Det som kändes lite "så där" var att det nästan inte var någon trafik alls. Vi visste ju att det inte skulle vara nyttigt att få motorstopp här på en höjd mellan 4500

och 4700 m.ö.h. Visserligen är jag säker på att vi skulle få hjälp av någon förbipasserande lastbil om det hände något, men ändå. En liten trygghet var ju att biluthyraren i alla fall viste var vi befann oss, tack vare den inbyggda GPS:n. Att övernatta här vore lite katastrofartat. På denna höjd blir det -15 till -20 grader C på nätterna och en övernattning i den temperaturen hade vi inte utrustning för, trots att vi tagit med nästan alla kläder vi hade, utifall.

De enda bilar som vi mötte eller som körde i vår färdriktning var långtradare som går mellan Chile och Argentina/ Paraguay och oftast verkade det vara för att köpa begagnade bilar, eller nya, i Chile och föra dem hem. Jag tror att jag kan påstå att bilparken i Chile är vida överlägsen och väldigt ny i förhållande till den i Argentina. Det som var fantastiskt att se var att kanske 50% av långtradarna hade märket Volvo eller Scania. Dessa märken är oerhört stora i Chile och Argentina och troligen också i de andra länderna här.

Här är ett exempel på ovanstående. En Scania på väg hem från Chile till Paraguay, fullastad med bilar. Bilden är tagen närmare San Pedro, men på samma väg.

När vi hade kört ytterligare ca en mil kom vi till ett ställe där vi slog ännu ett nytt höjdreord, men vi stannade inte för att dokumentera detta. Vårt nya höjdreord är i alla fall 4760 m.ö.h. och bilen orkade ännu mindre nu.

Vi gjorde många stopp för att fota de färgrika bergen, men vi vågade inte stoppa motorn en enda gång.

Här vände vi. Höjden är drygt 4600 m.ö.h. och de djur vi kunde notera här var bara tre arter, två fågelarter, båda med Anderna inbyggt i namnet och en art däggdjur. Tänk att fåglarna flyger upp till denna otroliga höjd. En nackdel för flygning då det måste kräva mer energi för att hålla fågeln uppe i den mycket tunna luften. Den vita fågeln lite till vänster på övre bilden är en *Gaviota Andino*, flamingorna på undre bilden heter ju *Flamenco Andino*. Däggdjuren är förstås *Vicuñas*. Temperaturen kändes som 12-14 grader C.

Det är mycket gott om vicuñas här på denna höga höjd och de ville över vägen också, precis när vi råkade komma. Skulle jag stå bredvid detta djur skulle mitt huvud inte nå upp till vicuñas huvud.

Här tog väl äventyret i princip slut. Vi var nu tvungna att börja rulla söderut för hyrbilen skulle snart återlämnas. Denna dag var tisdag och bilen skulle återlämnas på Antofagastas flygplats på fredag förmiddag och det var ett par dagars körning dit. Vi vill definitivt inte ha bråttom och få tidsbrist när vi är ute och åker på en sån här resa.

Nu var det bara en sak till som vi hade tänkt göra. Det var ett besök vid Geyserna Tatio. Det är ett geyserfält som ligger på drygt 4300 meter över havet och som innehåller massor av geysrar, kanske ett hundratal. Tiden hade gått så vi visste att vi inte skulle hinna dit. Det är två-tre timmars körning dit på en grusväg. Eftersom vi var där 2001 med en guidad utflykt över dagen tar jag och visar några bilder från den gången.

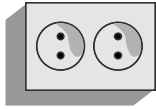

När vi anlände till Tatio före soluppgången var temperaturen -16 grader C. Vi tog på alla kläder vi hade med oss. Efter en mycket efterlängtnad frukost, stående vid minibussen (i -16 grader C!) var det väl en kvart tjugo minuter tills solen skulle gå upp. Vi måste då skynda att fota någon eller några geysrar innan solen gick upp. Jag skall här tillägga att vi inte hade någon digitalkamera, utan dessa bilder är scannade från diabilder, d.v.s. man slösade inte på bilder på den tiden.

Tänk vad tiderna förändras. Det här är den första vicuñan som jag någonsin har sett. Det är 2001, men däref- ter har jag sett väldigt många. Bilden tagen på ca 4000 möh på återvägen från Tatio.

Reinhold Skoglund, Brunflo, (fortsättning på Atacamaäventyret följer inte).

KONTAKTSIDAN

Styrelsen 2013

Styrelsen 2014

Ordförande:

[Orvar Dahlberg](#) 072-747 42 00

Kassör:

Yvonne Larsson 070-244 74 57

Sekreterare:

Reinhold Skoglund 070-621 05 50

Kjella Jonsson 070-217 46 74

Ledamöter:

Annika Thunström 070-529 41 62

Björn Englund 070-254 25 21

Thomas Karlsson 070-566 60 40

Suppleanter:

Leif Pettersson 070-329 19 63

Dick Enebro 070-230 45 57

DIFO-ledamot:

Kerstin Andersson (Vill gärna ha in synpunkter som rör Mellannorrländska distriktet)

Ansvarsområden:

Hemsidesansvarig:

[Leif Pettersson](#), 070-329 19 63

Bländarredaktör:

[Annika Thunström](#) 070-529 41 62

Tävlingsansvariga:

Sven-Olof Färnström 070-219 01 23

Inga-Lill Fredriksson 073-612 10 27

Kjell-Svantesson 070-651 63 16

Materialförvaltare:

Björn Englund 070-254 25 21

Reinar Persson 070-600 84 63

Valberedning:

Jan Johansson 072-233 25 15

Sven-Olof Färnström 070-219 01 23

Kontaktman utställning på Jamtli:

Thomas Karlsson 070-566 60 40

Revisorer: Arne Eskilsson

Hemsida <http://www.storsjobygdensfotoklubb.se>

Facebook <https://www.facebook.com/groups/332677700178449/>

Styrelsen: info@storsjobygdensfotoklubb.se

Tävling: tavling@storsjobygdensfotoklubb.se

365 dagarprojektet:

kontakt365@storsjobygdensfotoklubb.se

Webmaster:

webmaster@storsjobygdensfotoklubb.se

Utflykt med kort varsel:

utflykt@storsjobygdensfotoklubb.se